

מסמך הכנה לדיון בהצעת חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ו-2016 הקבוע ליום 26.4.2017 – הגדרות שטרם נדונו מחלק א' לחוק; סעיפים 279-286 (סמכויות בית המשפט) וכן סעיפים 293-317 (חדלות פירעון בינלאומית):

נוכח פגרת הכנסת, לא יימשך הדיון בסעיפי חלק ד' (הנשייה), ובמקום זאת הדיון יעסוק בהשלמה של הגדרות מסעיף 4 להצעת החוק שטרם נדונו, בחלק ז' להצעת החוק העוסק בסמכויות בית המשפט, ובחלק ט' להצעת החוק העוסק בהליכי חדלות פירעון בינלאומיים.

סעיף ההגדרות המוצע – השלמות:

הגדרות .4 בחוק זה –

....

"הליכי חדלות פירעון" – הליכים לפי חוק זה החל במועד הגשת בקשה לצו לפתיחת

הליכים עד למועד כמפורט להלן, ואם בוטל הצו קודם לכן – עד לביטולו:

(1) לעניין חייב שהוא תאגיד – מועד אישור התכנית לשיקום כלכלי או מועד חיסולו;

(2) לעניין חייב שהוא יחיד – מועד ההפטר;

הערות:

- על-פי המוצע, הליכי חדלות הפירעון יחלו במועד הגשת הבקשה לצו פתיחת הליכים, ויסתיימו לגבי יחידים במועד מתן ההפטר, ולגבי תאגידים במועד אישור התכנית לשיקום כלכלי על-ידי בית המשפט או השלמת הפירוק (חיסול). בנוסף, אם בוטל צו חדלות הפירעון מועד הביטול יהיה מועד סיום ההליכים.
- יצוין כי גם לאחר סיום הליכי חדלות הפירעון, ימשיך לרוב הנאמן בעבודתו, ובכלל זה בבירור תביעות חוב, מימוש נכסי החייב והעברת תשלומים לנושים.

"חוב מובטח" – חוב עבר שלהבטחת פירעונו שועבד נכס של החייב, בין בשעבוד קבוע

ובין בשעבוד צף, עד לגובה החוב שניתן להיפרע ממימוש הנכס;

הערות: על-פי המוצע, ההגדרה של חוב מובטח תתייחס לחוב עבר (כהגדרתו בהצעת החוק – שנדונה כבר בוועדה¹) שלהבטחת פירעונו שועבד נכס של החייב, וזאת רק עד לגובה החוב שניתן להיפרע ממממוש הנכס. יתרת החוב, מעבר לסכום שניתן לקבל ממממוש הנכס, כדין שאר חובות החייב שאינם מובטחים. הגדרה זו משמשת בעיקר בחלק ד' העוסק בנשייה.

”רשות מינהלית” – רשות מרשויות המדינה, רשות מקומית, וכן גופים ואנשים אחרים הממלאים תפקידים ציבוריים על פי דין ;

הערה: ההגדרה לקוחה מהגדרה של ”רשות” בחוק בתי משפט לעניינים מינהליים.

”שליטה” – כהגדרתה בחוק ניירות ערך ;

הערה: על-פי ההגדרה בחוק ניירות ערך, המונח ”שליטה” משמעו ”היכולת לכוון את פעילותו של תאגיד, למעט יכולת הנובעת רק ממילוי תפקיד של דירקטור או משרה אחרת בתאגיד, וחזקה על אדם שהוא שולט בתאגיד אם הוא מחזיק מחצית או יותר מסוג מסויים של אמצעי השליטה בתאגיד”.

”הוצאות הליכי חדלות הפירעון” – כמשמעותן בסעיף 233 ;

....

”הסדר חוב” – כמשמעותו בחלק י’ ;

”הפטר”, לגבי חייב שהוא יחיד – כמשמעותו בפרק ט’ לחלק ג’ ;

”הפרשי הצמדה וריבית” – הפרשי הצמדה וריבית שנוספו לפי דין או הסכם ובכלל זה ריבית פיגורים ;

”הקפאת הליכים” – לגבי חייב שהוא תאגיד – כמשמעותה בפרק ה’ לחלק ב’, ולגבי חייב שהוא יחיד – כמשמעותה בסעיף 121(3) ;

”חבר התאגיד” –

(1) בחברה – בעל מניה ;

(2) בשותפות – שותף ;

”חדלות פירעון” – כאמור בסעיף 2 ;

....

”חוב בדין קדימה” – כמשמעותו בסעיף 234 ;

”חוב דחוי” – כמשמעותו בסעיף 237 ;

”חוב כללי” – כמשמעותו בסעיף 235 ;

¹ ”חוב עבר” – חוב, לרבות תשלום עונשי, שמתקיים לגביו אחד מאלה : (1) החייב חב בו במועד מתן הצו לפתיחת הליכים, לרבות באופן מותנה ; (2) הוא נובע ממעשה או מחדל שעשה החייב לפני מתן הצו לפתיחת הליכים, גם אם החוב נוצר לאחר מתן הצו ; (3) הוא נובע מהפרת התחייבות שהחייב התחייב בה לפני מתן הצו לפתיחת הליכים, גם אם ההפרה נעשתה לאחר מתן הצו, ובלבד שההפרה נובעת מהליכי חדלות הפירעון ; (4) חוב למוסד לביטוח לאומי הנובע מתשלום גמלה לפי פרק ח’ לחוק הביטוח הלאומי ; (5) הפרשי הצמדה וריבית שנוספו לחוב כאמור בפסקאות (1) עד (4), עד למועד פירעונו.

"חובות שאינם בני הפטר" – חובות כאמור בסעיף 175 ;
"חוק הביטוח הלאומי" – חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה–1995 ;
"חוק ההוצאה לפועל" – חוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז–1967 ;
"חוק החברות" – חוק החברות, התשנ"ט–1999 ;
"חוק המרכז לגביית קנסות" – חוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות,
התשנ"ה–1995 ;
"חוק המשכון" – חוק המשכון, התשכ"ז–1967 ;
"חוק העונשין" – חוק העונשין, התשל"ז–1977 ;
"חוק ניירות ערך" – חוק ניירות ערך, התשכ"ח–1968 ;
"חוק פסיקת ריבית והצמדה" – חוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א–1961 ;
"חייב" – יחיד או תאגיד החב חוב ;
"הממונה" – הממונה על הליכי חדלות פירעון ושיקום כלכלי שמונה לפי סעיף 266 ;
....

"נאמן" – מי שמונה לפי סעיפים 33 או 125 ;

....

"נושה מובטח" – כמשמעותו בסעיף 243 ;

....

"נכסי קופת הנשייה" – כמשמעותם בפרק ב' לחלק ד' ;

"סדר הפירעון" – כמשמעותו בסעיף 231 ;

"פקודת השותפויות" – פקודת השותפויות [נוסח חדש], התשל"ה–1975 ;

....

"צו לשיקום כלכלי", לגבי חייב שהוא יחיד – צו ובו תכנית לפירעון חובותיו ולשיקומו
הכלכלי של יחיד שניתן לגביו צו לפתיחת הליכים, כמשמעותו בפרק ח' לחלק
ג' ;

...

"תאגיד בנקאי" – כהגדרתו בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א–1981 ;

חלק ז': סמכויות בית המשפט

סעיף 279 המוצע: הענקת סמכות כללית לבית המשפט של חדלות פירעון

- סמכות כללית 279. (א) בית המשפט מוסמך, בכפוף להוראות לפי חוק זה, להחליט בכל שאלה שבמשפט או שבעובדה, המתעוררת בעניין הליכי חדלות פירעון שלפניו או אם מצא כי הכרעה בה נדרשת לצורך ייעול ההליכים כאמור, למעט החלטה בשאלה הנוגעת להליכים פליליים או מנהליים.
- (ב) בית המשפט הדין בחדלות פירעון לא יוגבל בהפעלת סמכותו על ידי צו מבית משפט אחר.
- (ג) ניתן צו לפתיחת הליכים, רשאי בית המשפט להורות כי תועבר אליו כל תובענה שהגיש החייב או שהוגשה נגדו, התלויה ועומדת בבית משפט אחר ושחלה לגביה הקפאת הליכים לפי פרק ה' לחלק ב', ולגבי יחיד – לפי סעיף 121.
- (ד) בית המשפט רשאי לחזור ולענין בכל צו שנתן מכוח סמכותו לפי חוק זה, לבטלו או לשנותו, אם השתנו הנסיבות או התגלו עובדות חדשות המצדיקות זאת.
- (ה) בית המשפט רשאי לקבל בכל עניין את הראיות בעל פה או בתצהיר; השר רשאי לקבוע הוראות לעניין זה.

הערות:

- על-פי המוצע, בית המשפט הדין בהליכי חדלות הפירעון יהיה רשאי לדון בכל שאלה שבמשפט או בעובדה המתעוררת במסגרת ההליכים אם מצא כי ההכרעה בה נדרשת לצורך ייעול הליכים. ביסוד ההסמכה הרחבה עומד הרצון לייעל את הליכי חדלות הפירעון ולהפוך אותם למהירים וכוללניים יותר. עוד מוצע לקבוע כי בית המשפט לא יוגבל בהפעלת סמכותו על-ידי צו של בית משפט אחר.
- על-פי המוצע, יוחרגו מסמכות רחבה זו החלטות הנוגעות להליכים פליליים או מנהליים, משום שהם אינם תחומים רק למערכת היחסים שבין החייב ונושיו.
- ס"ק (ג) – לאחר שניתן צו לפתיחת הליכים רשאי בית המשפט להורות כי תועבר אליו כל תובענה שהגיש החייב או שהוגשה נגדו התלויה ועומדת בבית משפט אחר ושחלה לגביה הקפאת ההליכים (לרבות בית משפט לענייני משפחה או בית הדין לעבודה). הוראה זו נועדה אף היא לשם ייעול ההליכים, והיא מבוססת על סעיף 178(ג) לפקודת פשיטת הרגל הקובע כך: "ניתן בבית משפט מחוזי צו כינוס לפי פקודה זו, רשאי השופט שנתן את הצו, אם ראה לנכון ובלי צורך בהסכמה, להורות שתועבר לבית משפט זה כל תובענה התלויה ועומדת בבית משפט אחר שפושט הרגל פתח או המשיך בה או שפתחו או המשיכו בה נגדו; והשופט שנתן את הצו ידון בתובענה".
- יצוין כי בית המשפט העליון התייחס לסמכות הרחבה המוקנית בהקשר זה לבית המשפט המנהל את הליכי חדלות הפירעון והסביר כי היא נועדה "להבטיח שבית משפט לא ימצא עצמו חסר סמכות במקום הצדק דורש את התערבותו" וכדי לאפשר לבית המשפט "לשמור על הליכים תקינים הוגנים וצודקים, תוך הבטחת איזון בין האינטרסים של כל

המעורבים" (ע"א 3756/92 מנס נ' **כונס הנכסים הרשמי**, פ"ד מח(4) 121, 129; ראו עוד, ע"א 5090/08 **אורגל נ' עוי"ד עופר אטיאס** (פורסם בנבו, 8.12.2010), פסי ל"ח-מ"א לפסק דינו של כבי המשנה לנשיאה רובינשטיין).

• מטעם זה מוצע אף לקבוע בס"ק (ד) כי בית המשפט יהיה רשאי לעיין מחדש בכל צו שנתן מכוח סמכותו לפי החוק המוצע. זאת בדומה לאמור בסעיף 181 לפקודת פשיטת הרגל בה נקבע כי "בית המשפט רשאי לחזור ולעיין בכל צו שנתן מכוח סמכותו בפשיטת רגל, לבטלו או לשנותו".

עם זאת, בסעיף מוצע להגביל את הסמכות לעיון מחדש רק למצבים שבהם השתנו הנסיבות או התגלו עובדות חדשות המצדיקות זאת. הגבלה זו נובעת מהרצון שלא לסטות יתר על המידה מעקרון סופיות הדין, כדי להבטיח ודאות יחסית ולמנוע בקשות חוזרות ונשנות גם בהיעדר הצדקה לכך. תוספת זו עולה בקנה אחד עם גישת הפסיקה בעניין זה (ראו למשל, רע"א 173/13 **כהן נ' משרד המשפטים** (פורסם בנבו, 31.1.2013); שלמה לויך ואשר גרוניס, **פשיטת רגל** (מהדורה שלישית), בעמ' 40).

• בס"ק (ה) מוצע לקבוע כי בית המשפט יוכל לקבל את הראיות בעל-פה או בתצהיר, והשר רשאי לקבוע הוראות בעניין זה. אף בכך יש משום הרחבה והגמשה של הדינים הרגילים החלים בהקשר זה, ואשר ככלל, מבוססים על מתן עדות ראשית באמצעות תצהיר. ההוראה מבוססת על זו המעוגנת כיום בסעיף 187 לפקודת פשיטת הרגל הקובעת כי "רשאי בית המשפט, בכפוף לתקנות, לקבל בכל ענין את כל הראיות או מקצתן בעל פה או בתצהיר או מחוץ לישראל על ידי שלוח".

לדין:

1. שאלת ההחרגה המוחלטת של הליכים מינהליים טרם הוכרעה על-ידי הוועדה, ועל כן יש להותירה פתוחה עד להכרעה הכוללת בעניין זה.

2. בהתחשב במעבר שחל בהליכים אזרחיים מעדות בעל-פה למתן עדות ראשית באמצעות תצהיר, מדוע במסגרת הסעיף מותירים את האפשרות למתן עדות בעל-פה?

סעיף 280 המוצע: איחוד בין הליכי חדלות פירעון של תאגידים ושל יחידים

איחוד הליכי חדלות 280. בית המשפט הדן בהליכי חדלות פירעון של תאגיד מוסמך לצרף להליכים אלה הליכי פירעון של תאגיד חדלות פירעון של יחיד שהוא חבר התאגיד או נושא משרה בו, אם מצא כי הדבר יביא ושל יחיד לייעול ההליכים.

הערה: על-פי המוצע, בית המשפט יוכל לצרף להליכי חדלות פירעון של תאגיד את הליכי חדלות הפירעון של **בעל מניות** בתאגיד או נושא משרה, אם הוא מצא כי הדבר יוביל לייעול ההליכים. יש לכך חשיבות במיוחד במצב שבו במקביל להליכי חדלות הפירעון של התאגיד, מתנהלים הליכי חדלות פירעון גם של בעל השליטה בתאגיד, או נושא משרה בכיר בו.

לדין:

1. האם צריך להגביל את איחוד ההליכים רק לבעלי שליטה בתאגיד, ולא להותירו לכל בעל מניות (חבר) בתאגיד?
2. האם יש צורך לפתוח בהליך חדלות פירעון נפרד לגבי יחיד בבית המשפט השלום **קודם** לצירוף שני ההליכים, או שניתן לפנות לבית משפט המחוזי הדן בחדלות פירעון של תאגיד ולבקש ממנו לצרף להליך את עניינו של יחיד שהוא חבר התאגיד או נושא משרה בו, גם אם לא הוגש קודם לכן הליך חדלות פירעון בעניינו של אותו יחיד?

סעיף 281 המוצע העוסק בחקירה נדון כבר בישיבת הוועדה מיום 1.11.2016, במסגרת העיסוק בסמכויות הנאמנים.

צו זימון או מסירה 282. בית המשפט רשאי, מיוזמתו, לבקשת הנאמן או לבקשת הממונה, לתת צו –

- (1) המורה למי שזומן לבירור או לחקירה לפני הממונה או הנאמן – להתייצב לפני הממונה, הנאמן או בית המשפט;
- (2) המורה למי שנדרש למסור נכס, מסמך או מידע לנאמן או לממונה – למסרם לנאמן, לממונה או לבית המשפט או להתייצב לפני מי מהם.

הערות:

- במסגרת הסעיף מוצע להסמיך את בית המשפט לתת צו המורה למי שזומן לחקירה או לבירור בפני הממונה או הנאמן להתייצב לשם קיום החקירה או הבירור, וכן צו המורה למי שנדרש למסור נכס, מסמך או מידע למסור אותם. צו כאמור יכול להינתן לבקשתו של הנאמן או הממונה.
- ההוראה המוצעת מבוססת על הוראת סעיף 59 לפקודת פשיטת הרגל².

סמכות להורות על 283. בית המשפט רשאי לתת צו המורה לשוטרי לתפוס נכס או מסמך של חייב שמתנהלים תפיסה לגביו הליכי חדלות פירעון, הנמצא ברשות החייב או ברשות אדם אחר.

הערות:

- במסגרת הסעיף מוצע להסמיך את בית המשפט לתת צו המורה לשוטרי לתפוס נכס או מסמך של חייב שמתנהלים לגביו הליכי חדלות פירעון, בין אם הם נמצאים ברשות החייב ובין אם ברשותו של צד שלישי.
- הסעיף המוצע מבוסס על הוראות סעיף 57(א) לפקודת פשיטת הרגל³ המסדיר הן את סמכותו של בית המשפט לתת צו לתפוס נכסים ומסמכים והן את סמכותו להורות על מעצרו של החייב.

² סעיף 59 לפקודת פשיטת הרגל קובע כך:

”(א) משניתן צו כינוס, רשאי בית המשפט, לבקשת הכונס הרשמי או הנאמן, ליתן צו –

- (1) המורה לחייב אשר לא הופיע לחקירה בפני הכונס הרשמי, לאחר שנדרש לעשות כן לפי סעיף 18ג – להתייצב בפני הכונס הרשמי;
- (2) המחייב את החייב, או כל אדם שיש יסוד סביר להניח כי ברשותו מידע או מסמכים הנוגעים לעניניו של החייב כמשמעותם בסעיף 18ג, ואשר נדרש למסרם לפי סעיף 18ג(ב) ולא מסר אותם – למסרם לכונס הרשמי או לבית המשפט, או להתייצב בפני הכונס הרשמי או בפני בית המשפט.
- (ב) מי שניתן לגביו צו כאמור בסעיף קטן (א), והוזמן כאמור ולא התייצב בפני הכונס הרשמי או בית המשפט, כפי שנקבע בצו, או לא מילא אחר כל הוראה אחרת שנקבעה בצו, רשאי בית המשפט להורות כי יעצר ויובא לבית המשפט לחקירה, והוראות סעיפים 73 ו-73א לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], תשמ”ד-1984, יחולו, בשינויים המחוייבים.
- (ג) הכונס הרשמי או מי מטעמו לא יגלה תוכנם של מידע או מסמכים שנתקבלו לפי סעיף זה, ולא יעשה בהם כל שימוש אלא במידה הנדרשת לביצוע הוראות פקודה זו, או לפי צו של בית המשפט.”

³ סעיף 57(א) לפקודת פשיטת הרגל קובע כך:

”רשאי בית המשפט בצו ערוך אל שוטרי, באחת הנסיבות המנויות להלן, להורות על מעצרו של חייב, תפיסת פנקסים, ניירות, כסף ונכסים שברשותו, והחזקת החייב וכל התפוס בשמירה בטוחה כפי שנקבע עד שיוורה בית המשפט בדבר; ואלה הנסיבות:

- (1) לאחר שניתנה התראת פשיטת רגל לפי פקודה זו, או לאחר שהוגשה בקשת פשיטת רגל מאת החייב או עליו, ראה בית המשפט שיש יסוד סביר להניח שהחייב נמלט, או עומד להימלט, כדי להשתמט מתשלום החוב שבגללו ניתנה התראת פשיטת הרגל או להשתמט מקבלת הבקשה שתומצא לו או מהתייצבות לדיון בה או מחקירת עסקיו או כדי להשתמט מהליכים בפשיטת רגל נגדו או להשהותם או להכביד עליהם בדרך אחרת; אולם לא יהיה תוקף למעצר על סמך התראת פשיטת רגל אלא אם הומצאה לחייב לפני המעצר או בעת ביצועו;
- (2) לאחר שהוגשה בקשת פשיטת רגל מאת החייב או עליו ראה בית המשפט שיש יסוד סביר להניח שהחייב עומד להעביר נכסים שלו ממקומם כדי למנוע או לעכב את הכונס הרשמי או נאמן מלתפוס אותם, או שיש יסוד סביר להניח שהוא הסתיר או עומד להסתיר או להשמיד נכסים שלו, או פנקסים, מסמכים או כתבים העשויים להועיל לנושיו במהלך פשיטת הרגל;
- (3) לאחר שהומצאה לחייב בקשת פשיטת רגל או לאחר שניתן עליו צו כינוס, הוא סילק, בלי רשות הכונס הרשמי או הנאמן, נכסים שבידו;
- (4) החייב לא התייצב לחקירה שהורה עליה בית המשפט ולא נתן לכך טעם סביר.”

284. (א) מבלי לגרוע מהאמור בסעיפים 142 ו-161(ב)(4), בית המשפט רשאי לצוות על עיכוב יציאתו מן הארץ של חייב שמתנהלים לגביו הליכי חדלות פירעון, **ואם הוא תאגיד – של חבר התאגיד או מי שהיה נושא משרה בו**, לתקופה שיקבע, אם היה לבית המשפט יסוד סביר להניח כי אותו אדם עומד לצאת מן הארץ וכי יציאתו עלולה לסכל את פירעון החובות של החייב או לפגוע **בצורה ממשית** בחקירת מצבו הכלכלי של החייב והנסיבות שהובילו למצבו. היה האדם תושב חוץ, לא יינתן נגדו צו עיכוב יציאה מן הארץ אלא בנסיבות חריגות ומטעמים מיוחדים שיירשמו.
- (ב) בית המשפט רשאי לצוות על עיכוב יציאתו מן הארץ של חייב כאמור בסעיף קטן (א) במעמד צד אחד אם שוכנע כי דחיית הדיון עד לקיומו במעמד הצדדים תסכל את מתן הצו; ניתן צו עיכוב יציאה מהארץ במעמד צד אחד, יקיים בית המשפט דיון במעמד הצדדים בהקדם האפשרי ולא יאוחר מ-14 ימים מיום מתן הצו.
- (ג) בית המשפט רשאי, במקום לצוות על עיכוב יציאתו מן הארץ של החייב, להתנות את היציאה במתן ערובה להנחת דעתו.

הערות:

- במסגרת הסעיף מוצע להסמיך את בית המשפט להורות על עיכוב יציאתו מהארץ של חייב יחיד, וביחס לתאגיד, לעכב יציאתו של כל בעל מניות או נושא משרה בו, אם היה לבית המשפט יסוד סביר להניח כי יציאתו מהארץ עלולה לסכל את הליכי חדלות הפירעון או לפגוע בחקירת מצבו הכלכלי של החייב והנסיבות שהובילו למצבו.
- עוד מוצע לקבוע כי צו עיכוב יציאה מהארץ יכול להינתן גם במעמד צד אחד אם שוכנע בית המשפט כי דחיית הדיון עד לקיומו במעמד שני הצדדים תסכל את מתן הצו. אם ניתן צו במעמד צד אחד, יקיים בית המשפט דיון במעמד הצדדים בהקדם האפשרי, ולא יאוחר מ-14 יום ממתן הצו.
- בנוסף מוצע לקבוע כי בית המשפט יהיה רשאי במקום עיכוב יציאה להתנות את היציאה במתן ערובה.
- הסעיף המוצע מבוסס על סעיף 57א לפקודת פשיטת הרגל המתייחס **לחייבים יחידים** והקובע כך: "משניתן נגד חייב צו כינוס, רשאי בית המשפט לצוות על עיכוב יציאתו מן הארץ; צו עיכוב היציאה יעמוד בתקפו עד לסיום הליכי פשיטת הרגל, אם לא ביטל אותו בית המשפט קודם לכן."
- הסעיף מצטרף להוראות המסמיכות את בית המשפט להטיל הגבלות על היציאה מהארץ של חייבים בשלב הביניים שממועד הפתיחה בהליכי חדלות פירעון (סעיף 142) ובמסגרת הצו לשיקום כלכלי (סעיף 161(ב)(4)).

לדין:

1. מדוע יש צורך בסעיף זה לגבי חייבים יחידים? האם אין די בהוראות הקבועות בסעיפים 142 ו-161 להצעה?
 2. באשר לתאגידים, האם יש מקום לאפשר מתן צו ביחס לכל בעל מניות בתאגיד ולא רק ביחס לבעל שליטה?
- בנוסף, האם אין להתאים את הרף המוצע לאמור בתקנה 384 לתקנות סדר הדין האזרחי שעניינה במתן צו עיכוב יציאה מהארץ כסעד זמני בהליך אזרחי, הן מבחינת הרף למתן הצו (פגיעה ממשית) מבחינת קביעת סטנדרט חמור יותר בכל הנוגע לתושבי חוץ?

285. בית המשפט רשאי להורות על מעצרו של חייב שמתנהלים לגביו הליכי חדלות פירעון לתקופה שלא תעלה על עשרה ימים, ואם הוא תאגיד – על מעצרו של חבר התאגיד או מי שהיה נושא משרה בו לתקופה שלא תעלה על עשרה ימים, אם מצא כי המעצר דרוש כדי למנוע ממנו להשתמט מהליכי חדלות הפירעון, להשהותם או להכביד עליהם בדרך אחרת, או כדי למנוע הברחת נכס או מסמך של החייב, הסתרתו או השמדתו, וכי אין כל אמצעי חלופי שניתן לנקוט בו כדי למנוע את המעשים האמורים.

הערות:

- מוצע לקבוע כי בית המשפט יהיה רשאי להורות על מעצרו של חייב יחיד, או של בעל מניות או נושא משרה בתאגיד, לתקופה שלא תעלה על עשרה ימים, אם מצא כי המעצר דרוש כדי למנוע מהאדם להשתמט מהליכי חדלות הפירעון, להשהותם, להכביד עליהם, או כדי למנוע הברחת נכס או מסמך, הסתרתו או השמדתו.
- הוראות סעיף זה מבוססות על סעיף 57 לפקודת פשיטת הרגל (שצוטט לעיל), תוך קציבת תקופת המאסר, אך הוא חל על חייבים יחידים בלבד.

לדיון:

1. אנחנו סבורים שלא ראוי לאפשר מעצר של נושא משרה או בעל מניות בתאגיד שאין מתנהלים נגדם הליכים אישיים, וזאת רק בשל הליכי חדלות פירעון המתנהלים נגד התאגיד שבו הם מועסקים או מחזיקים במניות. הדברים אינם מתיישבים עם מעמדה הרם של הזכות לחירות, שהיא זכות חוקתית, ועם עקרון "האישיות המשפטית הנפרדת" המבחין בין התאגיד ובין בעלי מניותיו. ככל שמדובר במצב שבו נושא המשרה או בעל המניות נוקט בצעדים שיש בהם משום התעלמות מצו שיפוטי הרי שניתן להפעיל כלפיהם הליכי ביזיון בית משפט, היכולים אף להוביל למעצרו של האדם הרלוונטי (ראו, ע"פ 7174/09 אלי רייפמן נ' עו"ד איתן ארז (פורסם בנבו, 21.9.2009)).
2. האם אין מקום להגביל את הפעלת הסמכות גם לגבי יחידים רק למצב שבו אין כל אמצעי אחר חלופי שבו ניתן לנקוט?

286. (א) מצא בית המשפט, לאחר שניתן צו לפתיחת הליכים, כי החייב אינו בחדלות פירעון וכי אין במתן הצו כדי לסייע למנוע את חדלות פירעונו, רשאי הוא לבטל את הצו.

(ב) בית המשפט רשאי להשהות את ביטול הצו לפתיחת הליכים כדי לאפשר הטלה מחדש של הגבלות או עיקולים שבוטלו עם מתן הצו, לפי סעיפים 25 או 121.

(ג) ביטול צו לפתיחת הליכים אינו פוגע בתוקפם של מכירה, העברה, תשלום או פעולה משפטית אחרת שנעשו כדין לפני הביטול.

(ד) ביטול בית המשפט צו לפתיחת הליכים לגבי חייב שהוא תאגיד, ישלח הנאמן באופן מיידי העתק מההחלטה לרשם, והרשם יעדכן את המרשם בהתאם; הודעה על ביטול הצו תפורסם לציבור באופן ובמועד שיקבע השר.

הערות:

- במסגרת הסעיף מוצע להסמיך את בית המשפט לבטל את צו חדלות הפירעון אם מצא כי החייב אינו מצוי במצב של חדלות פירעון. עוד מוצע לקבוע כי בית המשפט יהיה רשאי להשהות את ביטול הצו כדי לאפשר הטלה מחדש של הגבלות או עיקולים שבוטלו עם מתן הצו.
- בנוסף מוצע לקבוע כי ביטול הצו לא יפגע בכל עסקה או פעולה משפטית שנעשתה כדין לפני מועד ביטול הצו. כמו כן, מוצע לקבוע כי לגבי חייב שהוא תאגיד בית המשפט יעדכן את רשם החברות (או השותפויות, לפי העניין) בביטול הצו והוא יעדכן את המרשם בהתאם.

לדין: האם לא כדאי להתאים את עילת הביטול של צו חדלות הפירעון לעילת הפתיחה, קרי: להוסיף התייחסות למצב שבו הליך חדלות הפירעון לא ניתן בשל חדלות פירעונו של החייב **אלא כדי לסייע במניעת חדלות הפירעון?**

חלק ט': הליכי חדלות פירעון בין לאומיים

כללי:

ההסדר המוצע נועד לאפשר התמודדות יעילה יותר עם הליכי חדלות פירעון שיש להם היבטים בינלאומיים, שבהם לחייב חדל הפירעון יש נכסים בכמה מדינות או שנושיו נמצאים במדינות שונות. הנוסח המוצע מבוסס במידה רבה על חוק מודל שפותח בוועדת האו"ם למשפט מסחרי ובינלאומי (UNCITRAL) ושאוּמץ עד היום ב-42 מדינות בעולם (לרבות ארה"ב, בריטניה, אוסטרליה, קנדה ויפן). ההמלצה של ארגון UNCITRAL היא כי חוק המודל יאומץ עם שינויים מועטים ככל הניתן כדי להגביר את הוודאות לכלל הגורמים הבינלאומיים הפועלים במסגרת הליכי חדלות פירעון במדינות השונות.

הצורך בהסדרת הליכי חדלות פירעון בינלאומיים הולך וגדל ככל שהכלכלה הישראלית הפכה לחלק מהכלכלה העולמית. בהיעדר הסדרה קיים חשש לחלוקה לא הוגנת של נכסי החייב וליכולת להשיא את ערכם של הנכסים. בנוסף, בהיעדר הסדרה מתאפשרת ביתר קלות הסתרה והברחה של נכסים ממדינה למדינה.

בדברי ההסבר מובהר כי למרות שחוק המודל מסדיר גם סוגיות בדיני ראיות אשר עשויות להתעורר בהקשר זה, סוגיות אלה לא הוסדרו בחלק זה של הצעת החוק משום שהן מוסדרות כיום באופן כללי בתקנות לביצוע אמנת האג (ביטול אימות מסמכי חוץ ציבוריים), התש"ז-1977.

לדין: שאלה עקרונית העומדת ביסוד אימוץ חוק המודל, הוא שאלת ההדדיות, קרי: האם יש צורך לדרוש כי מתן סיוע משפטי להליכי חדלות פירעון במדינות זרות יוגבל רק למדינות המעניקות סיוע מקביל להליכי חדלות פירעון בישראל?

מצד אחד, ניתן לטעון כי הוספת דרישת הדדיות מאפשרת הגנה טובה יותר על בעלי עניין ישראלים משום שהיא מגדילה את התמריץ למדינות זרות להכיר בתביעות חוב של נושים ישראלים או צווי חדלות פירעון ישראל בבתי משפט שלהם, וזאת בשל הרצון של אותן מדינות זרות כי הליכי חדלות הפירעון במדינות שלהם יוכרו גם בישראל.

מצד שני, ניתן לסבור כי הליכי חדלות הפירעון בישראל לא "משלמים מחיר" משמעותי כתוצאה מאימוץ ההסדר של חדלות פירעון בינלאומית גם בלא הדדיות. בסך הכל, זהו גם האינטרס של החייבים והנושים בישראל כי יהיה תיאום רב יותר בין-מדינותי, וכי כל הנושים הרלוונטיים וההליכים הזרים הרלוונטיים ילקחו בחשבון במסגרת ההליכים בישראל.

בנוסף, כמפורט להלן, במסגרת ההסדר קיימים סעיפים שונים המעניקים הגנה לבעלי עניין ישראלים, ובסעיף 316 המוצע אף נכללת הוראה שמאפשרת אי הכרה בהליך זר אם הדבר סותר את תקנת הציבור בישראל, או אם נפלו פגמים קשים בהליך הזר. הוראה זו מאפשרת לבית המשפט גמישות מסוימת במצבים המתאימים שלא להכיר בהליכים זרים אם אכן יהיה בכך משום פגיעה ממשית באינטרסים ישראלים.

פרק א': הגדרות ותחולה

”בית המשפט” – כהגדרתו בסעיף 4, ואם לא מתקיימים התנאים הקבועים באותה הגדרה – בית המשפט המחוזי או בית משפט השלום, בירושלים, לפי העניין ;

הערות: מוצע לקבוע שהסמכות העניינית תהיה זהה בהליכי חדלות פירעון בינלאומיים לזו שמוצעת ביחס להליכי חדלות פירעון בישראל, קרי: בית המשפט המחוזי ידון בתאגידים ובית משפט השלום ביחידים. אך משום שיתכנו מקרים לא מעטים שבהם הסמכות המקומית אינה ברורה, אזי תוקנה סמכות שיורית לבית משפט המחוזי והשלום בירושלים.

”בעל תפקיד זר” – מי שהוסמך במסגרת הליך זר, לנהל את הליכי השיקום או הפירוק של החייב, לרבות מי שמונה כאמור באופן זמני, וכן מי שהוסמך במסגרת ההליך הזר להפעיל את הסמכויות הנתונות לבעל תפקיד זר לפי חלק זה ;

הערות: בהתאם לסעיף 2 לחוק המודל, מוצע להגדיר בצורה רחבה ”בעל תפקיד זר” ככל מי שהוסמך במסגרת הליך זר לנהל את הליכי הפירוק או השיקום של החייב, לרבות מי שמונה באופן זמני. הכוונה לתפקיד הדומה באופיו לתפקידו של הנאמן בדין הישראלי, גם אם קיימים הבדלים מסוימים באופי התפקיד ובסמכויותיו.

”הכרה”, בהליך זר – הכרה בהליך הזר בידי בית המשפט לפי הוראות פרק ג’ ;

”הליך זר” – הליך שיפוטי או מינהלי המתנהל במדינה זרה, לפי דין שעניינו חדלות פירעון, ושבמסגרתו מוסדרים, לרבות באופן זמני, יחסיו של החייב עם נושיו, במיוחד, ונכסיו וענייניו של החייב נתונים לאחריותה או לפיקוחה של רשות מוסמכת זרה, למטרת שיקומו הכלכלי של החייב או פירוקו ;

הערות: גם בהקשר זה מוצעת הגדרה רחבה יחסית התואמת את סעיף 2 לחוק המודל, ולפיה יכללו במסגרת ההגדרה של ”הליך זר” כל הליך שיפוטי או מינהלי, המתנהל לפי דין מקומי העוסק בגופים המצויים בחדלות פירעון, ושבמסגרתו מוסדרים יחסי החייב עם נושיו **באופן קולקטיבי**, ונכסיו וענייניו של החייב מוקנים לאחריותה או לפיקוחה של הרשות הזרה.

לדין: האם אין מקום לכלול בהגדרה (כמו בהגדרה בסעיף 2 לחוק המודל) גם הליכים זמניים/הליכי ביניים?

”הליך זר משני” – הליך זר שאינו הליך זר עיקרי, המתנהל במדינה זרה שבה מקיים החייב פעילות כלכלית שעניינה מסחר בטובין או מתן שירותים, הכרוכה בהעסקת כוח אדם ואינה ארעית ;

”הליך זר עיקרי” – הליך זר המתנהל במדינה זרה שבה נמצא מרכז ענייניו של החייב ; לעניין זה, יראו את מקום הרישום של חייב שהוא תאגיד, או את מקום מגוריו של חייב שהוא יחיד, כמקום שבו נמצא מרכז ענייניו, אלא אם כן הוכח אחרת ;

הערות:

- הגדרות אלה הן הגדרות מפתח לעניין קביעת הסמכות הבינלאומית שכן, כמפורט בהמשך, יש משמעות רבה להבחנה בין הליך זר **עיקרי** והליך זר **משני**. הן מבוססות על ההגדרות של מונחים אלה הנכללת בסעיף 2 לחוק המודל, סעיף 16(3) לחוק המודל, וכן על דברי ההסבר המצורפים לחוק המודל.
- על-פי המוצע, הליך זר **עיקרי** הוא הליך זר המתנהל במדינה זרה שבה נמצא **מרכז ענייניו של החייב**. מוצע לקבוע חזקה ניתנת לסתירה לפיה מרכז ענייניו של התאגיד הוא **מקום התאגדותו**, ומרכז ענייניו של היחיד הוא **מקום מגוריו**.
- הליך זר **משני**, הוא הליך שאינו הליך עיקרי, קרי: הוא מתנהל במקום **שאינו מרכז ענייניו של החייב**, ואולם, נדרש כי החייב ינהל באותה מדינה פעילות כלכלית קבועה שאינה ארעית, ובפרט שהחייב מעסיק באותה מדינה כוח אדם. **יש לשים לב, שהמשמעות של הגדרה זו היא שאין די בכך שהחייב מחזיק נכסים במדינה מסוימת כדי להכיר בהליך המתנהל לגביו באותה מדינה כהליך זר משני**.

"מדינה זרה" – לרבות שטח מחוץ לישראל שאינו מדינה, המנוי בתוספת השלישית;

תוספת שלישית

טיוואן והאזור המינהלי המיוחד הונג קונג (Hong Kong Special Administrative Region).

הערות: הגדרת "מדינה זרה" כוללת גם שטחים מחוץ לישראל שאינם מוכרים כמדינה – טיוואן והונג קונג.

"רשות מוסמכת בישראל" – בית המשפט או הממונה, ולעניין הליכי חדלות פירעון לגבי יחיד בעל חובות בהיקף נמוך – גם רשם ההוצאה לפועל;

"רשות מוסמכת זרה" – רשות שיפוטית או כל רשות אחרת המוסמכת לפקח על הליך זר או אחראית לניהולו.

הערות:

- הגדרת רשות מוסמכת בישראל כוללת את הרשות המוסמכת לעניין הליכי חדלות פירעון באשר לחייב שבו מדובר - בית המשפט, הממונה או רשם ההוצאה לפועל - לפי העניין.
- הגדרת רשות מוסמכת זרה, מבוססת על סעיף 2 לחוק המודל, והיא רחבה מספיק כדי לכלול כל רשות זרה שיפוטית או אחרת האחראית על פיקוח או ניהול הליכי חדלות הפירעון.

סעיף 294 המוצע: סעיף התחולה

תחולה 294. הוראות חלק זה יחולו בכל אחד מאלה:

- (1) רשות מוסמכת זרה או בעל תפקיד זר מבקשים סיוע מהרשות המוסמכת בישראל או מנאמן, בקשר להליך זר;
- (2) הרשות המוסמכת בישראל או נאמן מבקשים סיוע מרשות מוסמכת זרה או מבעל תפקיד זר, בקשר להליכי חדלות פירעון **המתנהלים בישראל**;

(3) הליכים זרים והליכי חדלות פירעון בישראל מתנהלים במקביל לגבי אותו חייב או שמתנהלים לגביו במקביל כמה הליכים זרים ;

(4) לנושים או לבעלי עניין אחרים במדינה זרה או לבעל תפקיד זר יש עניין לפתוח בהליכי חדלות פירעון בישראל או להשתתף בהליכים כאמור.

הערות:

- הסעיף המוצע מבוסס על סעיף 1 לחוק המודל, ומבקש לקבוע את היקף תחולתו של ההסדר.
- באופן כללי, ההסדר הוא דו-צדדי: מצד אחד, הוא יחול במצבים שבהם רשות מוסמכת זרה או בעל תפקיד זר מבקשים סיוע מהרשויות המוסמכות בישראל בקשר להליך זר, וכן נושים או בעלי עניין אחרים במדינה זרה מבקשים לפתוח בהליכים או להשתתף בהליכים בישראל. מצד שני, הוא יחול במצבים שבהם הרשות המוסמכת בישראל או הנאמן מבקשים סיוע מרשות זרה או בעל תפקיד זר בקשר להליכים המתנהלים בישראל.
- **לדין: האם אין מקום להבהיר בנוסח שהכוונה ב"הליכי חדלות פירעון" להליכים המתנהלים בישראל?**

פרק ב': גישה של בעל תפקיד זר ושל נושים זרים לרשות המוסמכת בישראל

סעיפים 295-296: פניית בעל תפקיד זר לרשות המוסמכת בישראל

- פניית בעל תפקיד זר 295. בעל תפקיד זר רשאי לפנות ישירות לרשות המוסמכת בישראל.
לרשות המוסמכת בישראל
- סמכות שיפוט 296. פנייה של בעל תפקיד זר לפי חלק זה לבית המשפט אין בה כשלעצמה כדי להקנות מוגבלת לבית המשפט סמכות שיפוט לגבי בעל התפקיד הזר או לגבי נכסיו או עסקיו של החייב, אלא למטרה שלשמה נעשתה הפנייה.

הערות:

- הסעיפים המוצעים מבוססים על סעיפים 9 ו-10 לחוק המודל, ומבטאים את עיקרון "הגישה הישירה", ולפיה ניתנת לבעל התפקיד הזר האפשרות לפנות באופן ישיר לרשות המוסמכת בישראל, שלא באמצעות ייצוג ישראלי או שימוש בנציגים קונסולריים של המדינה הזרה.
- סעיף 296 המוצע מבקש להבהיר כי אין בעצם הפנייה של בעל התפקיד הזר כדי להקנות באופן "אוטומטי" סמכות שיפוט לבתי המשפט בישראל באשר לבעל התפקיד הזר או באשר לכלל נכסיו או עסקיו של החייב, מעבר למסגרת הפנייה שלשמה פנה בעל התפקיד הזר לבית המשפט. מובן כי עשויות להיות זיקות אחרות המבססות סמכות שכזאת.

לדין: מדוע אין התייחסות בנוסח המוצע לסעיף 5 לחוק המודל העוסק בסמכות הנאמן בישראל לפנות לערכאות זרות?

סעיף 297: פתיחה בהליכי חדלות פירעון בידי בעל תפקיד זר וההשלכות של צעד זה

פתיחה בהליכי
חדלות פירעון בידי
בעל תפקיד זר
והשתתפותו
בהליכים

297. (א) בעל תפקיד זר רשאי להגיש לבית המשפט בקשה לצו לפתיחת הליכים לגבי החייב שמתנהל לגביו ההליך הזר, אם מתקיימים התנאים לפי חוק זה להגשת בקשה לצו לפתיחת הליכים בידי נושה.

(ב) בעל תפקיד זר **רשאי להשתתף** בהליכי חדלות פירעון המתנהלים לגבי החייב שלגביו מתנהל ההליך הזר, אם בית המשפט הכיר בהליך הזר.

הערות:

- הסעיף המוצע מבוסס על סעיפים 11-12 לחוק המודל.
- בס"ק (א) מוצע לקבוע כי בעל תפקיד הזר יהיה רשאי להגיש בקשה לפתיחת הליכי חדלות פירעון בישראל לגבי חייב שמתנהל לגביו הליך חדלות פירעון זר, אם מתקיימים התנאים הרגילים הנהוגים בישראל לגבי פתיחה בהליכי חדלות פירעון בידי נושה. יודגש כי בשלב זה של ההליכים אין דרישה כי תהיה הכרה בהליך הזר, וזאת בשל דוחק הזמן והרצון לאפשר שימור נכסי החייב.
- בס"ק (ב) מוצע לקבוע כי כאשר כבר מתנהלים הליכי חדלות פירעון בישראל ביחס לחייב, אזי בעל התפקיד הזר רשאי להשתתף בהליכים **רק אם בית המשפט הכיר בהליך הזר**, כי במצב זה ממילא כבר כפוף החייב להגבלות הכרוכות בהליך חדלות הפירעון בישראל.

• **לדין:** מה המשמעות של "השתתפות" בהליך? האם הוא רשאי להגיש כל בקשה כמו נושה אחר?

סעיף 298: מעמדם של נושים זרים בהליכי חדלות פירעון

מעמדם של נושים
זרים בהליכי חדלות
פירעון

298. (א) מעמדם של נושים ממדינה זרה (בחלק זה – נושים זרים) וזכויותיהם לעניין פתיחה בהליכי חדלות פירעון והשתתפות בהם, זהים למעמדם ולזכויותיהם של נושים מישראל.

(ב) אין בהוראות סעיף קטן (א) כדי להשפיע על דירוג הנושה הזר בסדר הפירעון, ובלבד שחוב של נושה זר לא ידורג בדירוג נמוך מדירוג של חובות כלליים, אלא אם כן היה מדורג בדירוג זה אילו היה נושה מישראל.

הערות:

- הסעיף המוצע מבוסס על סעיף 13 לחוק המודל.
- בסעיף-קטן (א) מוצע לקבוע את העקרון הבסיסי העומד ביסוד ההסדר ולפיו נושים זרים לא יופלו לרעה ביחס לנושים ישראלים בהליכי חדלות הפירעון. יש לזכור עם זאת כי סעיף זה כמו גם סעיפים אחרים כפופים להוראה הכללית שמוצע לעגן בסעיף 316 להצעת החוק ולפיה בית המשפט יכול להימנע מהפעלת סמכות לפי חלק זה אם היא סותרת את **תקנת הציבור**.
- בסעיף-קטן (ב) מוצע לקבוע כי אין בהוראת השוויון האמורה כדי להשפיע על דירוג הנושה הזר בסדר הפירעון, בכלל זה למשל, אין מניעה כי חוב לרשות מס ישראלית יזכה לדין קדימה וחוב מקביל לרשות מס זרה לא יזכה לדין קדימה. עם

זאת, מוצע להבהיר כי דירוג הנושה הזר לא יהיה נמוך מדירוג של חובות כלליים, אלא אם כן היה מדורג בדירוג נמוך מחובות כללים אילו היה מדובר בנושה ישראלי, למשל, כשמדובר בריבית שנצברה בהליכי חדלות פירעון.

סעיף 299: יידוע נושים זרים

יידוע נושים זרים על 299. (א) נקבעה לפי חוק זה חובה ליידע את הנושים על החלטה שקיבלה הרשות החלטה של רשות המוסמכת בישראל במסגרת הליכי חדלות פירעון, לרבות בדרך של פרסום החלטה מוסמכת בישראל לציבור, תימסר לכל נושה זר הודעה פרטנית על החלטה, אלא אם כן הורתה הרשות המוסמכת בישראל על דרך אחרת ליידוע הנושים הזרים, המתאימה בנסיבות העניין.

(ב) הודעה על מתן צו לפתיחת הליכים שיש לשלוח לנושים לפי סעיפים 26, 106 או 117 תכלול לעניין נושה זר גם את אלה:

- (1) המועד להגשת תביעת חוב והמען שאליה יש להגישה;
- (2) הדרישה מנושה מובטח, לפי חוק זה, להגיש תביעת חוב לגבי חוב המובטח.

הערות:

- הסעיף המוצע מבוסס על הוראות סעיף 14 לחוק המודל.
- בסעיף מוצע לקבוע ברירת מחדל ולפיה הרשות המוסמכת בישראל (בית המשפט, הממונה או רשם ההוצאה לפועל), מחויבת ליידע בצורה פרטנית כל נושה זר על החלטה המתקבלת במסגרת ההליך, אלא אם הורתה הרשות המוסמכת על דרך אחרת לעשות כן (למשל, כשהעלויות של צעד כזה הן מופרזות). עם זאת, מטעמי יעילות אין דרישה לדרך פעולה פורמלית מסוימת, למשל, פנייה בערוצים דיפלומטיים. ביסוד ההוראה המוצעת עומדת ההבנה כי לנושה הזר יש גישה פחות נוחה לפרסומים לציבור בישראל הנוגעים להליך חדלות הפירעון ועל כן יש ליידעו באופן ספציפי.
- בנוסף, מוצע לקבוע כי הודעה על פתיחת הליכים תכלול לכל הפחות שני יסודות חיוניים – את המועד להגשת תביעת חוב והמען להגשה; וכן הדרישה מנושה מובטח להגיש תביעת חוב, וזאת משום שבחלק מהמדינות אין דרישה כזאת.

פרק ג': הכרה בהליך זר

סעיף 300: הגשת בקשה להכרה בהליך זר

הגשת בקשה 300. (א) בעל תפקיד זר רשאי להגיש לבית המשפט בקשה להכרה בהליך הזר (בחלק זה להכרה בהליך זר – בקשת הכרה).

(ב) לבקשת הכרה יצרף בעל התפקיד הזר מסמכים אלה:

- (1) תצהיר שלו שבו מפורטים כל ההליכים הזרים הידועים לו, המתנהלים לגבי החייב;
- (2) אחד מאלה:

(א) עותק של החלטת הרשות המוסמכת הזרה לפתוח בהליך הזר ולמנות את המבקש לבעל תפקיד זר, במידת הצורך תתורגם ההחלטה לעברית;

(ב) מסמך מטעם הרשות המוסמכת הזרה המאשר את ניהולו של ההליך הזר ואת מינויו של המבקש לבעל תפקיד זר, במידת הצורך יתורגם המסמך לעברית;

(ג) ככל שאין בידי בעל התפקיד הזר מסמכים כאמור בפסקה (א) או (ב), ראייה אחרת המהווה מבחינת בית המשפט הוכחה מספקת לניהולו של ההליך הזר ולמינויו של המבקש לבעל תפקיד זר.

הערות:

- הוראות הסעיף מבוססות על סעיף 15 לחוק המודל.
- על-פי המוצע, בעל תפקיד זר יהיה רשאי להגיש בקשה להכרה בהליך זר על בסיס תצהיר שלו שבו יפורטו כל ההליכים הזרים הידועים לו המתנהלים נגד החייב, וכן עותק של החלטת הרשות הזרה לפתוח בהליך זר ולמנות את המבקש לבעל תפקיד (נאמן או תפקיד מקביל) או מסמך מטעם הרשות המוסמכת הזרה המאשרת את ניהולו של ההליך הזר ומינויו של המבקש לבעל תפקיד. בדברי ההסבר מובהר כי יש ספקות פרשניים באשר להוראות אלה יוכרעו בהתאם לתקנות לביצוע אמנת האג.
- הסעיף המוצע אינו גורע מהאפשרות להשתמש בהסדר הכללי הקבוע בחוק אכיפת פסקי חוץ, התשי"ח-1958 במקרים המתאימים.

• לדין:

1. בהתאם לאמור בסעיף 15 לחוק המודל, האם אין לחייב במקרים המתאימים בהגשת תרגום של ההחלטה הרלוונטית של הגורם הזר?
2. בהתאם לאמור בסעיף 15 האמור, האם אין מקום לאפשר הבאת ראיות נוספות המבססות קיומו של הליך זר?

סעיף 301: הכרה בהליך זר

הכרה בהליך זר 301. (א) הוגשה לבית המשפט בקשת הכרה בהליך זר, יכיר בית המשפט בהליך זר כהליך זר עיקרי או כהליך זר משני, אם שוכנע כי מתקיימים כל אלה:

(1) ההליך הוא הליך זר עיקרי או הליך זר משני;

(2) מגיש בקשת ההכרה הוא בעל תפקיד זר.

(ב) בהחלטתו יקבע בית המשפט אם מדובר בהליך זר עיקרי או משני.

(ג) לצורך החלטתו, רשאי בית המשפט להסתמך על המסמכים שהוגשו לו לפי סעיף 300(ב).

(ד) בית המשפט ייתן את החלטתו בבקשת ההכרה בהקדם.

הערות:

- הנוסח המוצע מבוסס על סעיף 17 לחוק המודל.
- בסעיף מוצע לקבוע כי אם הוגשה לבית המשפט בקשה להכרה בהליך חדלות פירעון המתקיים במדינה זרה, יכיר בית המשפט בהליך הזר אם מצא כי מדובר בהליך זר עיקרי או משני וכי מגיש בקשת ההכרה הוא בעל תפקיד זר (המקביל לנאמן בשיטה שלנו), וכן יסווג את ההליך בהתאם (קרי, יקבע אם מדובר בהליך עיקרי או משני).
- עוד מוצע לקבוע כי בית המשפט ייתן את החלטתו בבקשת ההכרה בהקדם.
- יצוין כי לבית המשפט יש סמכות לשלול את ההכרה בהליך הזר או לשנות את הסיווג של ההליך אם מצא כי יש שינוי נסיבות המצדיק זאת בהתאם לסעיף 279(ד) המוצע שהוא סעיף כללי.

לדין:

1. מדוע אין התייחסות לסעיף 16(1) לחוק המודל, הקובע כי בית המשפט יהיה רשאי לבסס את החלטתו על המסמכים שהוגשו לו לפי סעיף 300(ב)?
2. על בסיס איזה מידע יכריע בית המשפט אם מדובר בהליך עיקרי או משני? מידע שיימסר על-ידי בעל התפקיד הזר?
3. האם לשם הבהירות אין מקום לקבוע במפורש כי ההכרעה צריכה לכלול התייחסות לשאלה אם ההליך הזר הוכר כהליך עיקרי או משני?

סעיף 302: תוצאות ההכרה בהליך זר עיקרי

- תוצאות ההכרה 302. (א) (1) הכיר בית המשפט בהליך זר עיקרי יורה על סעדים אלה :
בהליך זר עיקרי
- (א) השהיית פירעון חובות העבר של החייב והקפאת ההליכים נגדו ;
- (ב) השהיית כל העברה של זכות בנכס של החייב או שעבודו.
- (2) השהיית הפעולות והקפאת ההליכים לפי פסקה (1) יהיו בהיקף ולתקופה שהיו חלים אילו ניתן לגבי החייב צו לפתיחת הליכים.
- (3) אין בהוראות סעיף קטן זה כדי לגרוע מהזכות לפתוח בהליכי חדלות פירעון לגבי החייב.
- (ב) נוסף על הוראות סעיף קטן (א), רשאי בית המשפט, לאחר שהכיר בהליך זר עיקרי, לבקשת בעל התפקיד הזר, לתת כל סעד הנדרש לשם הגנה על הנושים או שמירה על ערכם של נכסי החייב, ובכלל זה –
- (1) להפעיל כל סמכות הנתונה לבית המשפט לפי חוק זה בהליכי חדלות פירעון ;
- (2) למנות נאמן לניהול נכסי החייב בישראל, ורשאי בית המשפט למנות את בעל התפקיד הזר לנאמן ;

(32) להורות על קיום תקירה ומסירת מידע בעניין נכסי החייב, התנהלותו, עסקיו, התחייבויותיו וחובותיו, בכפוף להגבלות הקבועות בחוק זה;

(43) לתת כל סעד אחר שניתן לתת לפי חוק זה בהליכי חדלות פירעון.

(ג) הכיר בית המשפט בהליך זר עיקרי, רשאי הוא, לבקשת בעל התפקיד הזר, להסמיך את בעל התפקיד או אדם אחר לממש את נכסי החייב הנמצאים בישראל. כולם או חלקם, ולפעול לחלוקתם, ובלבד ששוכנע כי אין בכך כדי לפגוע בנושים בישראל.

הערות:

- הסעיף המוצע מבוסס על סעיפים 20-21 לחוק המודל.
 - בסעיף מוצע להבחין בין שני סוגי סעדים הנובעים מהכרה בהליך זר עיקרי – סעדים הניתנים באופן אוטומטי לאחר ההכרה בהליך הזר ושבת המשפט מחויב להורות עליהם, וכן סעדים הנתונים לשיקול דעתו של בית המשפט.
 - הסעדים האוטומטיים המוצעים הם אלו החיוניים לשם הבטחת ניהול יעיל של הליך חדלות הפירעון הבינלאומי – שהיית פירעון חובות העבר של החייב, הקפאת הליכים והשהיית כל העברה של זכות בנכס החייב או שעבודו. יודגש כי הקפאת ההליכים בדין הישראלי כוללת גם הקפאה של הליכי גבייה כנגד נכסי החייב.
 - בס"ק (א)(3) מוצע להבהיר עם זאת כי הסעדים האמורים נועדו למנוע צעדים של נושים ספציפיים או הברחת נכסים בידי החייב, ואין בהם כדי למנוע פתיחה בהליך חדלות פירעון בישראל. אם נפתח הליך כזה יחולו הוראות סעיף 313 המוצע העוסקות בתיאום בין הליכים.
 - סעדי הרשות – נתונים לשיקול דעת בית המשפט ונועדו להגן על הנושים ולשמור על נכסי החייב. בעיקרו של דבר, מדובר באותם סעדים שבית המשפט יכול להעניק ביחס להליכי חדלות פירעון בישראל.
 - בנוסף מוצע להעניק במסגרת ס"ק (ג) אפשרות להורות, לבקשת בעל התפקיד הזר, על מימוש נכסי החייב וחלוקתם בידי בעל התפקיד הזר או אדם אחר, אם שוכנע כי אין בכך כדי לפגוע בנושים בישראל.
- לדין: האם אין כפילות מסוימת בין סעדי הרשות, ובפרט בין ס"ק (1) וס"ק (4)?**

סעיף 303: תוצאות הכרה בהליך זר משני

תוצאות ההכרה 303. הכיר בית המשפט בהליך זר משני, רשאי הוא, לבקשת בעל התפקיד הזר, לתת כל סעד כאמור בסעיף 302(א) עד (ג), אם שוכנע כי הסעד נדרש לגבי נכס שראוי לנהלו במסגרת ההליך הזר המשני או לגבי מידע הדרוש לאותו הליך, וכי הסעד נדרש לשם הגנה על הנושים או שמירה על ערכם של נכסי החייב.

הערות:

- הסעיף המוצע מבוסס אף הוא על סעיף 21 לחוק המודל.
- על-פי המוצע, אם בית המשפט הכיר בהליך הזר כהליך זר משני, אזי יוכל להעניק כעניין של שיקול דעת כל אחד מהסעדים המנויים בסעיף 302 המוצע, גם הסעדים האוטומטיים וגם סעדי הרשות, אם הוא סבור כי הם נדרשים לשם הגנה על הנושים או שמירה על ערכם של נכסי החייב.

- התוצאות השונות של הכרה בהליך זר משני נובעות מכך שבהליך מסוג זה, בעל התפקיד הזר אינו מנהל את כלל נכסי החייב אלא רק חלק מהם, ולכן רצוי שהסעדים הניתנים לא יפריעו לניהול ההליכים העיקריים או הליכים אחרים בענייננו של החייב.

סעיף 304 : סעדים זמניים

- סעדים זמניים 304. (א) הוגשה לבית המשפט בקשת הכרה, רשאי בית המשפט, לבקשת בעל התפקיד הזר, לפני החלטתו בבקשה, לתת צו זמני המורה על סעד מהסעדים המנויים בסעיף 302(א) עד (ג) או על סעד זמני אחר שניתן לתתו לפי סעיפים 20 או 119, לפי העניין (בחלק זה – סעד זמני).
- (ב) על מתן סעד זמני לפי סעיף זה יחולו הוראות סעיפים 20(ב) ו-21(ד) ו-21.
- (ג) בית המשפט רשאי לדחות בקשה למתן סעד זמני לפי סעיף זה, אם יש במתן הסעד כדי לפגוע בניהולו של הליך זר עיקרי.

הערות:

- הסעיף המוצע מבוסס על סעיף 19 לחוק המודל.
- במסגרת הסעיף מוצע להסמיך את בית המשפט שהוגשה לו בקשה להכרה בהליך זר, לתת את אחד מהסעדים המנויים בסעיף 302 באופן זמני. לצד זאת, מוסמך בית המשפט לתת אחד מהסעדים הזמניים שניתן להעניק בהליך חדלות פירעון בישראל. הענקת סעד זמני מותנית בעמידה במבחנים הרגילים למתן סעד כזה הנהוגים בישראל, והמנויים בסעיפים 20 ו-21 להצעת החוק.
- בס"ק (ג) מוצע להבהיר שבית המשפט רשאי לדחות בקשה למתן סעד זמני, אם יש במתן הסעד כדי לפגוע בהליך הזר העיקרי, זאת בשל העדיפות המובנית של ההליך הזר העיקרי על פני הליכים משניים.

לדין:

1. מדוע יש צורך להוסיף התייחסות לאפשרות להעניק סעד זמני שניתן לתת בהליך ישראלי, האם אין הסעדים הללו ממילא נכללים בסעיף 302 המוצע?
2. לעניין המבחנים למתן הסעד הזמני – יש לשים לב שאומצו המבחנים המוצעים לעניין מתן סעד זמני בהליך חדלות פירעון ישראלי ולא המבחן המנוי בחוק המודל?

סעיף 305 : מתן הגנה לכלל בעלי העניין

305. (א) בית המשפט לא יקבל החלטה לעניין מתן סעד זמני, לעניין מתן סעד לפי סעיפים 302(ב) או 303 (בחלק זה – סעד שבשיקול דעת) או לעניין שינוי של סעד כאמור, אלא לאחר ששוכנע כי החלטתו מספקת הגנה ראויה לעניינם של כלל הנושים, החייב ובעלי עניין אחרים בהליך.
- (ב) בית המשפט רשאי להתנות בתנאים מתן סעד זמני או סעד שבשיקול דעת אם מצא כי הדבר מוצדק בנסיבות העניין.

(ג) בעל תפקיד זר וכל מי שרואה את עצמו נפגע ממתן סעד זמני או סעד שבשיקול דעת רשאים לפנות לבית המשפט בבקשה לשנותו או לבטלו.

הערות:

- הסעיף המוצע מבוסס על סעיף 22 לחוק המודל.
- בסעיף מוצע להבהיר כי בכל החלטה באשר להענקת סעדים זמניים, או סעדים קבועים שאינם אוטומטיים, קרי: סעדים שבשיקול דעת, בית המשפט יקח בחשבון את עניינם של כלל הנושים, החייב ובעלי העניין האחרים בהליך, ויתן סעד רק לאחר ששוכנע כי החלטתו מספקת הגנה ראויה לכל הגורמים הללו. עוד מוצע לקבוע כי בית המשפט יוכל להתנות בתנאים את מתן הסעדים האמורים, וכי בעל התפקיד הזר יהיה רשאי לפנות לבית המשפט בבקשה לשנותו או לבטלו.
- הסעיף נועד בעיקר כדי להעניק הגנה לבעלי העניין הישראליים ולהבטיח כי לא ייפגעו כתוצאה מההליך הזר. עם זאת, חשוב להדגיש כי ההסדר המוצע אינו חל על הסעדים האוטומטיים (סעיף 302(א) להצעה) אותם בית המשפט חייב להעניק אם הכיר בהליך הזר **בהליך זר עיקרי**.
- הגנה נוספת מוענקת לבעלי העניין הישראליים בסעיף 316 המוצע שידון להלן.

סעיף 306: השתתפות בעל תפקיד זר בהליך שהחייב צד לו

השתתפות בעל תפקיד זר בהליך שהחייב צד לו	306. הכיר בית המשפט בהליך זר לפי פרק זה, רשאי בעל התפקיד הזר להיות צד לכל הליך שהחייב צד לו ושיש בו כדי להשפיע על ההליך הזר, למעט הליך שהקפאת הליכים לא חלה עליו לפי חוק זה הליכים לפי סעיף 31 .
---	---

הערות:

- הסעיף המוצע מבוסס על הוראות סעיף 24 לחוק המודל.
- בסעיף מוצע לקבוע כי בעל התפקיד הזר בהליך עיקרי או משני יוכל להיות צד לכל הליך בבית משפט בישראל שהחייב צד לו ושיש בו כדי להשפיע על ההליך הזר. החריג לכך הוא הליך שהקפאת הליכים אינה חלה עליו על-פי חוק זה. בדברי ההסבר מובהר כי הכוונה להליכים פליליים או מינהליים.

לדין:

1. הביטוי "הליך שהקפאת הליכים לא חלה עליו" אינו ברור, מכיוון שבדברי ההסבר מובהר כי הכוונה להליכים שבאופן עקרוני הקפאת הליכים אינה חלה עליהם (קרי, ההליכים המפורטים בסעיף 31 להצעה), האם אין מקום להפנות במפורש לסעיף זה?
2. מדוע אין התייחסות בהצעה לסעיף 23 לחוק המודל, המקנה סמכות לבעל התפקיד הזר לזווג הליכים הקשורים בביטול הענקות או להגיש בקשות אחרות למנוע פגיעה בנושים? האם די בהוראות הכלליות לעניין זה?

סעיף 307: חובת העדכון המוטלת על בעל התפקיד הזר

עדכון על שינויים 307. בעל תפקיד זר יודיע לבית המשפט, בהקדם האפשרי, על כל שינוי מהותי שחל בהליך הזר ממועד הגשת בקשת ההכרה, לרבות שינוי הנוגע למינויו, וכן על ניהולו של הליך זר נוסף הנוגע לחייב, שנודע לו עליו.

הערות:

- הסעיף המוצע מבוסס על הוראות סעיף 18 לחוק המודל.
- בסעיף מוצע לקבוע חובה על בעל התפקיד הזר להודיע בהקדם האפשרי לבית המשפט של חדלות פירעון על כל שינוי **מהותי** שחל בהליך הזר, לרבות שינוי הנוגע לבעל התפקיד עצמו או הליכים זרים נוספים הנוגעים לחייב. ההתייחסות לשינויים מהותיים בלבד נובעת מהרצון שלא לקבוע חובה רחבה מדי שתחול על כל שינוי טכני בסטטוס של ההליך הזר או בעל התפקיד שאין בו כדי להשפיע על ההכרה בהליך הזר או על סיווגו כהליך עיקרי או משני.

סעיפים 308-310: שיתוף פעולה עם רשות מוסמכת זרה ובעל תפקיד זר

פרק ד': שיתוף פעולה עם רשות מוסמכת זרה ובעל תפקיד זר

שיתוף פעולה בין 308. (א) הרשות המוסמכת בישראל תפעל בשיתוף פעולה מרבי עם רשות מוסמכת זרה ועם בעל תפקיד זר, ישירות או באמצעות הנאמן, בכל עניין מהעניינים המפורטים בסעיף 294.

הרשות המוסמכת בישראל והנאמן לבין רשות מוסמכת זרה ובעל תפקיד זר

(ב) הנאמן יפעל בשיתוף פעולה מרבי עם רשות מוסמכת זרה ועם בעל תפקיד זר בכל עניין מהעניינים המפורטים בסעיף 294, במסגרת סמכויותיו לפי חוק זה ובכפוף להוראות הרשות המוסמכת בישראל.

קשר ישיר 309. (א) הרשות המוסמכת בישראל רשאית לפנות ישירות לרשות מוסמכת זרה ולבעל תפקיד זר ובכלל זה לבקש מהם ישירות מידע או סיוע בקשר להליכי חדלות פירעון.

(ב) הנאמן רשאי, במסגרת סמכויותיו ובכפוף להוראות הרשות המוסמכת בישראל, לפנות ישירות לרשות מוסמכת זרה ולבעל תפקיד זר ובכלל זה לבקש מהם ישירות מידע או סיוע בקשר להליכי חדלות פירעון.

דרכים לשיתוף פעולה 310. לשם קידום שיתוף הפעולה כאמור בסעיפים 308 ו-309, רשאית הרשות המוסמכת בישראל, בין השאר –

- (1) למנות אדם או גוף שיפעל לקידום שיתוף הפעולה בהתאם להוראותיה;
- (2) לקבוע דרכי התקשרות מתאימות עם רשות מוסמכת זרה או בעל תפקיד זר;
- (3) לפעול לתיאום הניהול של נכסי החייב ועסקיו והפיקוח עליהם;

(4) לפעול לתיאום בין הליכי חדלות הפירעון והליכים זרים המתנהלים במקביל לגבי אותו חייב, או בין כמה הליכים זרים המתנהלים לגביו במקביל.

הערות:

- הסעיפים המוצעים מבוססים על הוראות סעיפים 25-27 לחוק המודל.
- הסעיפים המוצעים כוללים חובת שיתוף פעולה כללית המוטלת על הנאמן והרשות המוסמכת בישראל – בית המשפט, הממונה או רשם ההוצאה לפועל – עם הרשויות המוסמכות במדינות אחרות ובעלי התפקידים זרים בכל הנוגע להליכי חדלות הפירעון.
- כמו כן, מוצע להסמיך את הרשות המוסמכת בישראל והנאמן לפנות **ישירות** לערכאות זרות או בעלי תפקידים זרים לשם קבלת מידע או סיוע אחר בכל הנוגע להליכי חדלות פירעון בישראל. הוראות אלה נועדו לאפשר שיתוף פעיל יעיל ומהיר בלא צורך להזדקק לפרוצדורות מסורבלות הנדרשות לעתים לשם ביסוס שיתוף פעולה בין מערכות משפט של מדינות שונות, דוגמת פעולה בערוצים דיפלומטיים.
- לשם הבהרה, נכללה בחוק המודל, ובהתאם גם בהצעת החוק, רשימה של דרכים אפשריות לשיתוף פעולה, אך מדובר ברשימה "פתוחה" וניתן להוסיף דרכים נוספות.
- **יודגש כי הסעיפים האמורים נוגעים לכל הליך חדלות פירעון זר. בהתאם לכך, די בקיומם של נכסים רלוונטיים בישראל כדי לחייב בשיתוף פעולה, אף אם היקף הפעילות בישראל אינו מצדיק הכרה בהליך זר כהליך משני או עיקרי.**

פרק ה': הליכים מקבילים

סעיפים 311-312: הליכים מקבילים לאחר ההכרה בהליך זר כהליך עיקרי

- הגבלת הליכי חדלות 311. הכיר בית המשפט בהליך זר עיקרי, יחולו הגבלות אלה לעניין הליכי חדלות פירעון לגבי החייב שלגביו מתנהל ההליך הזר העיקרי: בהליך זר עיקרי פירעון עם הכרה בהליך זר עיקרי
- (1) לא ייפתחו הליכי חדלות פירעון לגבי החייב אלא אם כן יש לו נכסים בישראל;
- (2) הליכי חדלות הפירעון יוגבלו לנכסי החייב הנמצאים בישראל או לנכסים אחרים של החייב כפי שיוורה בית המשפט, ככל שהדבר דרוש לצורך שיתוף פעולה ותיאום כאמור בפרק ד'.
312. הכיר בית המשפט בהליך זר עיקרי, חזקה היא כי החייב נמצא בחדלות פירעון לעניין התנאים להגשת בקשה לצו לפתיחת הליכים לפי סעיפים 9 או 109; חזקת חדלות הפירעון כאמור ניתנת לסתירה.
- הכרה בהליך זר עיקרי – חזקת חדלות פירעון בהליכי חדלות פירעון

הערות:

- הסעיפים המוצעים מבוססים על סעיפים 28 ו-31 לחוק המודל.

- במסגרת סעיף 311 מוצע לקבוע כי **אם הכיר בית המשפט בהליך זר כהליך עיקרי**, אזי יפתח בישראל הליך חדלות פירעון נגד החייב רק אם יש לו נכסים בישראל, והליכי חדלות הפירעון יוגבלו לנכסים אלה, או לנכסים אחרים שאינם נמצאים בישראל אך העיסוק בהם דרוש לשם מילוי חובת שיתוף הפעולה המנויה בסעיפים 308-310 להצעה. העיסוק בנכסים שאינם מצויים בישראל במסגרת הליך בישראל נועד למקרים מיוחדים. למשל, אם החייב הבריח נכסים מישראל למדינה זרה, או אם ניתן למכור את הנכסים של החייב בישראל ובמדינה זרה ביחד במסגרת מכירת הפעילות העסקית כולה.
- במסגרת סעיף 312 מוצע לקבוע חזקה ניתנת לסתירה ולפיה הכרה בהליך זר **עיקרי**, מקימה חזקה הניתנת לסתירה כי החייב מצוי בחדלות פירעון לעניין סעיפים 9 ו-109 להצעה. יש בכך כדי לחסוך זמן ולייעל את ההליך בישראל. יודגש כי חזקה זו קמה רק עם ההכרה בהליך זר **עיקרי** ולא בהליך משני, מתוך תפיסה שיש הבדל בין קביעה כי חייב חדל פירעון במדינה שבה מצוי מרכז ענייניו, ובין קביעה שכזאת במדינה אחרת שאינה כזאת.

דין: האם יש הצדקה להבחין לעניין מבחני חדלות הפירעון בין הליך זר עיקרי ובין הליך זר משני?

סעיף 313: סעדים בהליכי חדלות פירעון המתנהלים במקביל בישראל ובמדינה זרה

סעדים בהליכי חדלות פירעון ובהליך זר המתנהלים במקביל

313. (א) הוגשה בקשת הכרה בהליך זר לאחר שנפתחו הליכי חדלות פירעון, לא יורה בית המשפט על מתן סעד לפי סעיפים 302 עד 304 אם יש בכך כדי לפגוע בניהול הליכי חדלות הפירעון.

(ב) נפתחו הליכי חדלות פירעון לאחר שהוגשה בקשת הכרה בהליך זר, יבחן בית המשפט את הסעדים שנתן לפי סעיפים 302 עד 304 ויתאימם או יבטלם אם יש בהם כדי לפגוע בהליכי חדלות הפירעון.

הערות:

- הסעיף המוצע מבוסס על סעיף 29 לחוק המודל.
- הסעיף המוצע עוסק במצבים שבהם יש הליך מקביל בישראל ובמדינה זרה. העיקרון העומד ביסוד הסעיף הוא שפתיחה בהליכי חדלות פירעון בישראל לא מונעת או מבטלת את ההכרה בהליך הזר אך יש צורך לתאם ביניהם. במסגרת הסעיף מוצע כי בין אם הליכי החדלות הפירעון בישראל נפתחו לפני שהוגשה בקשה להכרה בהליך זר, ובין אם לאחר הבקשה, יש לערוך התאמות בסעדים הניתנים במסגרת סעיפים 302 עד 304 הנובעים מהכרה בהליך הזר, כך שלא יפגעו בניהול הליכי חדלות הפירעון בישראל.

לדין: על-פי הסעיף הרלוונטי בחוק המודל, כאשר יש כבר הליך חדלות פירעון המתנהל בישראל אין מקום בכלל להחיל את הסעדים האוטומטיים (המנויים בסעיף 302(א) להצעה). מדוע אין הוראה דומה בסעיף זה?

סעיף 314: סעדים בהליכים המתנהלים במקביל במדינות זרות

סעדים בהליכים זרים המתנהלים במקביל

314. התנהלו הליכים לפי חלק זה, לגבי כמה הליכים זרים הנוגעים לאותו חייב, יחולו זרים המתנהלים במקביל

הוראות אלה:

(1) הכיר בית המשפט בהליך זר עיקרי –

(א) יעיין מחדש בסעד זמני או בסעד שבשיקול דעת שנתן במסגרת הכרה בהליך זר משני, לפני ההכרה בהליך הזר העיקרי, ורשאי הוא לשנותו או לבטלו אם מצא כי הסעד פוגע בניהול ההליך הזר העיקרי ;

(ב) לא ייתן סעד זמני או סעד שבשיקול דעת במסגרת הכרה בהליך זר משני, לאחר ההכרה בהליך הזר העיקרי, אם יש בו כדי לפגוע בניהול ההליך הזר העיקרי ;

(2) הכיר בית המשפט בהליך זר משני, ולאחר מכן הכיר בהליך זר משני נוסף, רשאי בית המשפט לתת כל סעד שבשיקול דעת הדרוש לצורך תיאום בין ההליכים, ורשאי בית המשפט לשנות או לבטל סעד שנתן, לצורך תיאום כאמור.

הערות :

- הסעיף המוצע מבוסס על סעיף 30 לחוק המודל.
- הסעיף המוצע מבקש לתת עדיפות להליך הזר העיקרי על-פני הליכים זרים משניים, וכן להבטיח תיאום בין הליכים משניים. בהתאם לכך, מוצע לקבוע בסעיף כי אם הכיר בית המשפט בהליך זר עיקרי לאחר ההכרה בהליך זר משני, אזי יערוך התאמות בסעדים שניתנו במסגרת ההליך הזר המשני כדי להבטיח שלא יפגעו בניהול ההליך הזר העיקרי. אם ההכרה בהליך המשני מאוחרת להכרה בהליך הזר העיקרי, אזי לא ינתנו סעדים במסגרת ההליך הזר המשני אם יש בהם כדי לפגוע בניהול ההליך הזר העיקרי.
- בנוסף, כשמכיר בית המשפט בהליך זר משני נוסף, עליו להעניק סעדים תוך התחשבות בצורך לתאם בין שני ההליכים.

סעיף 315 : פירעון חובות בהליכים המתנהלים במקביל בישראל ובמדינה זרה

פירעון חובות בהליכי 315. (א) נושה שחלק מחובו נפרע במסגרת הליך זר, לא יהיה זכאי לקבל תשלום בשל חדלות פירעון אותו חוב במסגרת חלוקה בהליכי חדלות פירעון לגבי אותו חייב, כל עוד שיעור החוב שנפרע לנושים אחרים באותה דרגה בסדר הפירעון קטן משיעור החוב שנפרע לאותו המתנהלים במקביל נושה במסגרת ההליך הזר.

(ב) אין בהוראות סעיף קטן (א) כדי לגרוע מזכויותיו של נושה מובטח או נושה בעל זכות קניינית.

הערות :

- הסעיף המוצע מבוסס על סעיף 32 לחוק המודל.
- הסעיף המוצע נועד להבטיח שוויון בין הנושים תוך שנלקחים בחשבון הן ההליכים הזרים והן הליכי חדלות פירעון המתנהלים בישראל. בהתאם לכך, מוצע לקבוע כי נושה שחלק מחובו נפרע במסגרת ההליך הזר, לא יוכל לקבל תשלום בשל אותו חוב במסגרת הליכי חדלות פירעון בישראל אם יהיה בכך כדי להעניק לו עדיפות על פני נושים באותה דרגה כמוהו. לדוגמא, אם נושה מסוים קיבל 5% מתביעת החוב שלו בהליך חדלות פירעון במדינה זרה, והנושים במעמדו בישראל מקבלים 15% מתביעות החוב שלהם,

אזי הנושה המדובר יוכל לקבל בהליך חדלות הפירעון בישראל רק 10% מחובו, במטרה להשוות את מצבו לנושים האחרים באותו מעמד.

- בסעיף מוצע להבהיר כי אין בהוראה האמורה כדי לגרוע מזכויותיהם של נושים מובטחים או נושים בעלי זכויות קנייניות.

סעיף 316: סייג תקנת הציבור

פרק ו': שונות

סייג תקנת הציבור 316. על אף הוראות חלק זה רשאית הרשות המוסמכת בישראל להימנע מהפעלת סמכות לפי חלק זה, ובכלל זה הכרה בהליך זר לפי סעיף 301 ומתן סעד לפי סעיפים 302 עד 304, אם יש בהפעלת הסמכות כדי לפגוע בתקנת הציבור או הוכח לבית המשפט כי מתקיים אחד מאלה:

(1) ההליך הזר התנהל במרמה;

(2) האפשרות שניתנה לחייב לטעון את טענותיו ולהביא את ראיותיו בהליך הזר לא היתה סבירה לדעת בית המשפט.

הערות:

- על-פי הסעיף המוצע, רשאית הרשות המוסמכת בישראל להימנע מהפעלת כל סמכות הנכללת בפרק זה, לרבות הכרה בהליך זר או מתן סעד מכוחו אם יהיה בכך כדי **לפגוע בתקנת הציבור** או אם הוכח לבית המשפט כי **ההליך הזר היה לא תקין**, במובן זה שהוא התנהל במרמה, או שלא ניתנה לחייב הזדמנות סבירה לטעון את טענותיו ולהביא ראיות במסגרת ההליך הזר.
- הסעיף המוצע מבוסס על סעיף 6 לחוק המודל אך רחב יותר ממנו. במסגרת סעיף 6 יש התייחסות רק לחריג של "פגיעה בתקנת הציבור", ואין התייחסות לאופיו של ההליך שהתנהל בפני בית המשפט.

סעיף 317: האפשרות לקבל סיוע מכל דין אחר

סיוע לפי דין אחר 317. אין בהוראות חלק זה כדי לגרוע מסמכות הרשות המוסמכת בישראל או הנאמן לסייע לרשות מוסמכת זרה או לבעל תפקיד זר, לפי כל דין.

הערות:

- הסעיף המוצע מבוסס על סעיף 7 לחוק המודל.
- במסגרת הסעיף מוצע להבהיר כי אין בהוראות חלק זה, הקובעות הסדר ספציפי לסיוע בתיאום ושיתוף פעולה בין הליכי חדלות הפירעון, כדי לגרוע ממתן סיוע על-פי הדינים הכלליים השונים הנוגעים לעניין דוגמת חוק עזרה משפטית בין מדינות, התשנ"ח-1998 או חוק אכיפת פסקי חוץ, תשי"ח-1958 וכיו"ב.